

Voorzitter LPB ziet comeback zwerfafval bij wijkgericht werken

‘Zorg voor een brede verantwoordelijkheid, tot in het hoogste bestuur’

Sociale aspecten kregen afgelopen tien jaar veel aandacht ten koste van zwerfafvalbestrijding. Nu ziet voorzitter Willem Stam van het platform LPB nieuwe kansen. Gemeenten moeten gedeelde verantwoordelijkheid bevorderen en niet alleen bij burgers. ‘Stel een wethouder aan als wijkambassadeur.’

Het is net als met afwassen. Als je het laat staan groeit het uit tot een berg

Het LPB (Stichting Landelijk Platform Buurt- en Wijkgericht Werken) is de netwerkorganisatie van en voor professionals die werkzaam zijn in de wijkaanpak: regisseurs, intermediairs, wijkconciërges. Wijkambtenaren gaan binnen het platform op zoek naar de grenzen van hun vakgebied en delen kennis en ervaringen. Voorzitter Willem Stam levert in de dagelijkse praktijk als strategisch adviseur een bijdrage aan de wijkaanpak in de gemeente Den Helder. Stam heeft het idee dat de aanpak van zwerfafval bij het wijkgericht werken een comeback aan het maken is.

‘Vijftien jaar geleden was alles gericht op schoon, heel en veilig. Mede onder druk van de Leefbaar-partijen hebben gemeenten destijds flinke stappen gemaakt en buurten letterlijk leefbaarder te maken door zwerfafval te bestrijden. Ik heb het idee dat dit de afgelopen tien jaar naar de achtergrond is verdwenen en sociale aspecten zoals schoolverzuim en werkloosheid een belangrijker rol hebben gekregen. Het is nu weer tijd voor gemeenten om zich op de bestrijding van zwerfvuil te richten.’

Van burger tot wethouder

‘Hierbij kan een wijkgerichte aanpak helpen, maar dan is het wel belangrijk voor gemeenten om de aanpak niet

Willem Stam van het platform LPB

Het LPB

Het LPB is een netwerkorganisatie van en voor professionals die werkzaam zijn in de wijkaanpak. De belangrijkste doelstelling van het LPB is het samenbrengen van wijkprofessionals van gemeenten en het uitwisselen van kennis over en ervaring met wijkgericht werken. Zij spreken elkaar een aantal keer per jaar tijdens een themabijeenkomst of andere ontmoeting. Jaarlijks organiseert het LPB ook een congres. Dit jaar op 24 en 25 november in Den Helder. Gemeente Schoon verzorgt sinds drie jaar een workshop op dit congres. Kijk voor meer informatie op www.lpb.nl.

geïsoleerd te voeren. Ze moeten niet alleen een losse campagne voeren, maar het structureel maken. Zorg bijvoorbeeld dat de verantwoordelijkheid doorloopt tot in het hoogste bestuur van de gemeente. Stel bijvoorbeeld wethouders aan als wijkambassadeur, maak ze verantwoordelijk voor het aanzicht van een wijk. Dat is de manier om succes te boeken.'

'Het zijn juist gemeenten die nu steeds minder geld hebben om de zwerfvuilbestrijding zelf te kunnen doen, dus moet je naar andere manieren en meer gedeelde verantwoordelijkheid zoeken', vervolgt Stam. 'Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk in het proces van bewustwording te zitten. Probeer zoveel mogelijk te voorkomen in plaats van genezen. Het is net als met afwassen. Dat komt ook elke dag terug, maar als je het lang laat staan groeit het tot een berg die nog een stuk lastiger is op te ruimen.'

Blijvend op de agenda

Het LPB draagt zijn steentje bij om deze boodschap voortdurend bij gemeenten terug te laten komen. 'Het gaat bij wijkgericht werken om een integrale aanpak van problemen op een overzichtelijk en werkbaar niveau: de wijk of een buurt. Als het een puinhoop is in een wijk dan is dat meestal een teken dat er van alles aan de hand is. Onze taak als LPB is het om de wijkwerkers hier op te wijzen tijdens onze themabijeenkomsten, die vier keer per jaar plaatsvinden. En tijdens het tweedaagse congres dat wij elk jaar houden en waar honderden wijkambtenaren bij elkaar komen.'

'Daar stellen we zaken als de bestrijding van zwerfafval aan de orde en delen we de verhalen en successen van

de werkers die op dat vlak misschien al verder zijn. Of we helpen mensen die vragen hebben over de aanpak. Gemeente Schoon ondersteunt gemeenten met kennistrajecten en tastbaar campagnemateriaal. Wij helpen gemeenten met onze netwerkbijeenkomsten of via onze site, waar onze leden vragen kunnen stellen en ze discussies kunnen starten of praktijkverhalen neer kunnen zetten. Op die manier zijn we partners, we streven eenzelfde doel na.'

Het goede voorbeeld

'Gemeenten moeten ook zelf meer bezig zijn met het goede voorbeeld geven', vindt Stam. 'Neem een naburige gemeente die net een nieuwe grote scholencampus heeft gerealiseerd. Daar is vlak voor de opening in de omliggende natuur flink gesnoeid en

gemaaid. Gevolg: de omgeving was bezaaid met zwerfafval. Dan heb je een schitterend nieuw gebouw neergezet, maar is de omgeving een puinhoop. Zorg als gemeente nou dat je die vervuiling ook meteen aanpakt. Daarmee voorkom je meer zwerfafval in een dergelijke omgeving. Dat soort kleine dingen helpt enorm.'

Stam ziet de hernieuwde aandacht voor de aanpak van zwerfafval als een enorme kans voor gemeenten. 'Maak gebruik van de huidige duurzaamheidsdiscussie, daar past de bestrijding van zwerfafval perfect in. Dat is nu echt iets wat alle partijen zich aantrekken, van links tot rechts. De participatiegraad is het om schoonmaakacties in de buurt gaat, is in Nederland nog redelijk hoog. Laten we dat als gemeenten ook niet vergeten en daar gebruik van maken.'

Bij een wijkgerichte
aanpak pak je
zwerfafval aan op een
werkbaar niveau:
dat van de buurt

'LPB en Gemeente Schoon vullen elkaar goed aan'

'Bij de aanpak van zwerfafval kan Gemeente Schoon het LPB van dienst zijn. Wij hebben de kennis en kunde in huis over de aanpak van zwerfafval. Het platform spreekt met de wijk-aanpak de taal van de bewoners. Het delen van kennis en best practices is een belangrijke doelstelling van ons allebei. Dus we vullen elkaar goed aan. Niet voor niets verzorgen we de laatste jaren een workshop over participatie bij zwerfafval op hun jaarlijkse congres.'

Marije van der Meer,
adviseur Gemeente Schoon
marije.vandermeer@agentschapnl.nl